

Seminar

Personeelstekorten in de publieke sector



Woensdag 5 juni 2019
Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag

Personeelstekorten in de publieke sector

Nederland heeft te maken met een populatie die vergrijst. De vergrijzing heeft onder andere tot gevolg dat het zorggebruik toeneemt en er de komende jaren meer leraren uitstromen dan instromen. Ook de politie heeft te maken met personeelstekorten: steeds meer zaken moeten ze laten liggen. Op dit moment zijn er in meerdere publieke sectoren al personeelstekorten en de verwachting is dat deze tekorten alleen maar toe gaan nemen. Termen als werkdruk, te lage lonen en gebrek aan personeel (zowel kwantitatief als kwalitatief) zijn vrijwel overal toepasbaar. Ondanks de toenemende vraag naar personeel lijkt het voor steeds minder mensen interessant om in de publieke sector te gaan werken.

De urgentie van het probleem is hoog. Onlangs opteerde Minister De Jonge om ontslagen personeel van Intertoys de overstap naar de zorg te laten maken. Op 1 november 2018 was al de landelijke campagne 'IK ZORG' gestart die er voor moet zorgen dat er meer mensen in de zorg komen werken om de vergrijzing op te vangen. Misschien is het een kwestie van tijd voor het onderwijs ook met een landelijke campagne komt. Ondanks een daling van het aantal leerlingen (de komende jaren vooral in het voortgezet onderwijs) zullen met name scholen in stedelijke gebieden steeds meer problemen krijgen om hun vacatures in te vullen met kwalitatief goed personeel. Ook in andere regio's moeten schoolbesturen steeds inventiever worden om goed gekwalificeerd personeel aan te trekken. Detacheringsbureaus hebben leraren in dienst die voor hoge uurlonen ingezet kunnen worden om de gaten te vullen. Hetzelfde geldt voor de zorg: waar nodig worden ZZP'ers ingeschakeld.

De Nederlandse Vereniging voor Demografie (NVD) en het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) organiseren op **5 juni 2019** het seminar 'Personeelstekorten in de publieke sector'. Naast het in beeld brengen van de problematiek is het seminar vooral gericht op de verschillende visies op de organisatie binnen publieke sectoren en mogelijke oplossingen/belemmeringen op demografisch en technologisch vlak. De focus tijdens het seminar ligt op zorg en onderwijs.

Locatie:

Sociaal en Cultureel Planbureau, Bezuidenhoutseweg 30, 2594 AV Den Haag (zie [routebeschrijving](#))
U wordt geadviseerd met het openbaar vervoer te reizen.

Doelgroep: bestuurders en beleidsmedewerkers van

- Zorgorganisaties
- Onderwijsorganisaties
- Overige publieke sector
- Universiteiten/Kennisinstituten/Planbureaus
- Onderzoek- en adviesbureaus
- Gemeenten, Provincies, Waterschappen, Rijksoverheid
- Belangenorganisaties

Aanmelden:

Aanmelden kan door een mail te sturen naar symposium@scp.nl en is mogelijk tot en met **31 mei 2019**. Vermeld hierbij a.u.b. uw naam, functie, organisatie, sector waarin u werkzaam bent en eventuele dieetwensen. Indien u uw gegevens (excl. e-mailadres en dieetwensen) niet op de deelnemerslijst wilt hebben staan, kunt u dat ook in de mail aangeven.

Legitimatieplicht

Bij het SCP geldt een legitimatieplicht. Bezoekers kunnen zich legitimeren met paspoort, ID-kaart of rijbewijs.



Lid worden van de NVD? Kijk dan op nvdemografie.nl/lidmaatschap

Via sociale media op de hoogte blijven van ontwikkelingen in de demografie in Nederland?

Word dan lid van de groep [Dutch Demography](#)

Programma 'Personeelstekorten in de publieke sector'

9.30 Registratie en koffie/thee

10.00 Opening seminar door dagvoorzitter Mirjam de Klerk (Sociaal en Cultureel Planbureau)

Achtergrond: discrepantie tussen vraag en aanbod

10.10 Ruud van der Aa (CAOP) - Personeelstekorten in het onderwijs en de zorg: oorzaken, gevolgen en oplossingsrichtingen

Over personeelstekorten doen vele verhalen de ronde, vaak ingegeven door de actualiteit. Over de omvang van de actuele tekorten weten we weinig, wel over de gevolgen die dit in de praktijk kan hebben. In het onderwijs klassen die naar huis worden gestuurd, toenemende wachtlijsten in de zorg en toenemende werkdruk. In deze presentatie worden op basis van de meest recente arbeidsmarktprognoses en vacature-onderzoek de verwachte personeelstekorten in de zorg en het onderwijs geschetst.

Demografische oplossingen

10.40 Wil Portegijs (Sociaal en Cultureel Planbureau) - Willen en kunnen vrouwen meer werken?

De meerderheid van de werkenden in zorg en onderwijs zijn vrouw. En zij werken, veel vaker dan mannen en ook veel vaker dan vrouwen in andere EU-landen, in deeltijd. Veel personeelsproblemen zouden zijn opgelost als zij wat meer uren zouden gaan werken. Maar willen en kunnen zij dat ook?

11.10 Koffie/thee

11.30 Jan van de Beek (Zelfstandig onderzoeker en docent) - De fiscale nettobijdrage van (arbeids)migranten: Hoe zinvol is (arbeids)migratie gezien vanuit de schatkist? (presentatie onder voorbehoud)

Wat is de nettobijdrage aan de schatkist van (arbeids)migranten over hun levensloop? Immigranten betalen net als andere ingezetenen belasting en premies en ontvangen ook uitkeringen en onderwijs en dergelijke. Als we alle bedragen sommeren over de levensloop worden interessante verschillen zichtbaar tussen groepen naar herkomst, opleidingsniveau, generatie en dergelijke. Op basis daarvan kan men afleiden hoe zinvol verschillende typen (arbeids)migratie zijn als puur gekeken wordt vanuit het netto resultaat voor de overheidsfinanciën.

12.00 Anita Hagen (PwC) - Hoe leven lang leren kan helpen om kwantitatieve en kwalitatieve personeelstekorten te verminderen

Leven lang leren kan een krachtig hulpmiddel zijn om personeelstekorten op te lossen. Op de arbeidsmarkt is er veel on(der)benut potentieel. De vraag is: hoe identificeer je dat potentieel? Welke competenties hebben werkenden in andere sectoren, die aansluiten bij het werk in de zorg of het onderwijs? En hoe kunnen bij- en nascholing ingezet worden om deze mensen geschikt te maken om in de zorg en het onderwijs te komen werken? Tot slot gaan we in op wat werkgevers en werkenden zelf kunnen bijdragen aan leven lang leren en hun inzetbaarheid, ook op de lange termijn.

12.30 Discussie met 4 sprekers

12.40 Lunch

(vervolg programma op volgende pagina)

Visie: zorg en onderwijs in 2040

13.30 Thomas Plochg (Federatie voor Gezondheid) - De nieuwe zorgprofessional in de 21^e eeuw

De personeelstekorten in de gezondheidszorg zijn een symptoom van een fundamenteeler probleem. Het huidige zorgstelsel en de daarin werkzame zorgprofessionals zijn geënt op acute enkelvoudige ziekten. Dat is zo succesvol dat de aard van ziekten is veranderd. De meest voorkomende ziekten zijn chronisch, meervoudig en interacteren veelal met problemen op andere leefgebieden. Het is dus vooral zaak andersoortige professionals op te leiden die toegerust zijn om met deze nieuwe problematiek om te gaan.

14.00 Albert Weishaupt (Roelof van Echten College en NHL Stenden Hogeschool) - Kan een gerichtheid op goed onderwijs het probleem van het lerarentekort (deels) laten verdampen?

In plaats van ons te concentreren op het probleem "lerarentekort" kunnen we ons mogelijk beter richten op het behouden van goed onderwijs in de toekomst. Het bepalen wat we zouden moeten verstaan onder goed onderwijs in de toekomst is een continu proces. Daarbij komt dat dit goede onderwijs eisen en verwachtingen stelt aan de deskundigheid en het gedrag van een docent. Dit zal op zijn beurt gevolgen hebben voor de organisatie die het voor deze docent mogelijk moet maken om zijn rol blijvend te pakken en door te ontwikkelen. Dit alles is echter geen eenvoudig vraagstuk. Een aanpak gericht op het oplossen van dit vraagstuk zal, naar ik verwacht, het probleem van lerarentekort verkleinen en zelfs mogelijk laten verdampen.

14.30 Discussie met 2 sprekers

14.40 Koffie/thee

Technologische oplossingen

15.00 Dirk Lukkien en Hendrik Buimer (Vilans) - Arbeidsbesparende technologie in de langdurige zorg

Binnen de zorg en maatschappij zien we vele technologische ontwikkelingen die naar verwachting een grote invloed gaan hebben op de zorg voor de cliënt en het werk van de zorgprofessional. Technologie lijkt een belangrijk antwoord te zijn op grote vraagstukken in de zorg, waaronder ook het toenemende tekort aan arbeidskrachten. In deze presentatie delen wij concrete voorbeelden van inzet van technologie waarvan wij zien dat het tot arbeidsbesparingen kan leiden door bijvoorbeeld de zorgvraag te verminderen of zorgtaken efficiënter te helpen uitvoeren.

15.30 Frans Schouwenburg (Kennisnet) - Onderwijsvernieuwing met technologie - een internationale blik

Wat zijn de ontwikkelingen en verwachtingen van het onderwijs over de rol die technologie gaat spelen bij flexibilisering van het leerproces en de organisatie daarvan. Er wordt een overzicht gegeven van hoopvolle en minder hoopvolle perspectieven voor het onderwijs. Recent verscheen bij Kennisnet een publicatie over dit onderwerp dat gratis is te downloaden.

16.00 Discussie met 2 sprekers

16.10 Gesprek met alle sprekers onder leiding van de dagvoorzitter

16.30 Borrel